

Memòria de les càtedres UIB-empresa i altres convenis d'innovació

Memòria acadèmica 2023-24

- **Càtedra Santander-UIB d'Innovació i Transferència del Coneixement**

Aquesta càtedra ha permès el cofinançament de l'Espai Valida, un programa de suport a la innovació universitària promogut pel Vicerectorat d'Innovació i Transformació Digital de la UIB i coordinat per l'OTRI.

Aquesta convocatòria, que s'inicià l'any 2022, dona suport a aquells projectes innovadors i amb potencial de mercat generats dins la comunitat universitària de la UIB (personal docent investigador i personal d'administració i serveis) amb l'objectiu d'ajudar-los a avançar en el desenvolupament i en el nivell de maduració dels resultats per facilitar la transformació de la ciència en tecnologia o serveis que puguin generar impacte dins de la societat.

El programa ofereix una mentoria experta que dona suport als projectes de manera individualitzada durant el desenvolupament de les activitats del programa, que es divideixen en dues fases. Una primera fase per la definició d'un pla de valorització i comercialització amb l'objectiu de facilitar la transformació del resultat de recerca en productes i serveis amb valor al mercat, i una segona fase per finançar activitats definides al pla i orientades a reduir el risc del projecte en el seu procés de transferència, ajudar-los a avançar en el seu nivell de maduresa i temps d'arribada al mercat com, per exemple, les proves de concepte.

En la convocatòria corresponent a l'any 2023 s'han seleccionat un total de 9 projectes a la fase de mentoria i 6 projectes que han gaudit de finançament per a la seva posada en marxa i maduració.

- **Càtedra Endesa Red d'Innovació Energètica**

La Càtedra Endesa Red d'Innovació Energètica de la Universitat de les Illes Balears es va crear a principis de l'any 2008, per tal de fomentar la innovació energètica al sector elèctric i, en especial, a l'àmbit de la distribució elèctrica.

Les activitats realitzades al llarg del curs acadèmic 2023-24 es detallen a continuació:

- Divulgació científica: destaca la participació en l'activitat Ciència per a Tothom a través de l'elaboració d'un conjunt de material didàctic i d'experiments interactius destinats a presentar els principis bàsics de l'electricitat, els sistemes basats en piles de combustible en l'àmbit de mobilitat i les xarxes neuronals en l'àmbit d'enginyeria, adreçats a alumnes de primària i secundària. A més, s'ha participat a la Jornada Proteccions Contra Sobretensions, organitzada per Endesa el juny de 2024.
- Activitats de formació en el marc del Màster Universitari en Enginyeria Industrial de la UIB, amb impartició de continguts específics dels sistemes de distribució elèctrica al llarg del curs 2023-24 a diferents assignatures.
- Desenvolupament de projectes d'innovació i investigació com: «Anàlisi de la correspondència tècnica, normativa i legal de les proteccions contra les sobretensions en instal·lacions de baixa tensió» o «Eina numèrica d'avifauna, per a la prioritització de la substitució de suports».

- www.fueib.org/catedra-endesa

● **Càtedra lemprèn d'impuls a l'emprenedoria**

L'Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears varen signar un conveni de col·laboració al 2017 amb la finalitat de crear la Càtedra lemprèn. Aquesta aliança té com a objectiu principal fomentar l'esperit i la vocació empresarial dins la comunitat universitària, i donar suport a les iniciatives emprenedores i la generació de nous projectes empresarials a través de diverses accions. En destaquen les següents durant el 2023:

- Desenvolupament de tallers per fomentar l'esperit emprenedor i la creació d'empreses. Destaquen «Connectant ciència i innovació: emprenent el camí cap a una investigació transformadora», adreçat a estudiants de doctorat, i «Construint el pont entre tecnologia i innovació: emprenent el camí cap a una tecnologia transformadora», adreçat a alumnes de l'Escola Politècnica de la UIB.
- Premis lemprèn, adreçats a estudiants que presentin un treball de fi de grau (TFG) o un treball de fi de màster (TFM) relacionat amb l'emprenedoria.

- Premis JEU (Joves Emprenedors Universitaris) executats dins l'assignatura d'Empresa i l'assignatura d'Empresa i Societat de diversos graus de l'Escola Politècnica Superior de la UIB.
- Càpsules d'èxit professional de l'emprenedoria, formació de franc a distància per desenvolupar competències clau en emprenedoria, com el caràcter proactiu, l'esperit emprenedor i la gestió del fracàs.

Aquestes accions concretes formen part d'una estratègia global per consolidar l'emprenedoria com una opció professional viable i atractiva per als estudiants de la UIB, i afavorir la creació d'un ecosistema emprenedor sòlid i dinàmic a les Illes Balears. En resum, la Càtedra lemprèn és un exemple clar de com la cooperació entre institucions pot generar un impacte positiu en la comunitat universitària, promoure l'emprenedoria i facilitar la creació de nous projectes empresarials a les Illes Balears.

● **Càtedra de la Mar Iberostar**

El Grup Iberostar i la Universitat de les Illes Balears han renovat, aquest 2023, la Càtedra de la Mar Iberostar per al foment de la formació especialitzada i la investigació en el camp de l'ecologia marina i àmbits de coneixement afins, per quatre anys més.

Aquesta càtedra ha promogut les actuacions següents durant el 2023:

- Convocatòria de dos premis i 10 beques de la Càtedra de la Mar Iberostar per a estudiants de grau, màster, doctorat i investigadors, per un import total de 48.500 euros.
- Finançament d'un projecte d'investigació de la UIB sobre salut costanera.
- Finançament d'un projecte d'investigació de la UIB sobre cartografies i sistemes d'informació geogràfica per determinar l'estat ambiental dels ecosistemes i la pressió antròpica al voltant de zones turístiques de les Illes Balears.
- Execució i participació en jornades relacionades amb la temàtica de la càtedra.

● **Càtedra Banca March de l'Empresa Familiar**

Dins la Càtedra Banca March de l'Empresa Familiar s'han realitzat les activitats següents:

- Docència de l'assignatura Empresa Familiar al curs acadèmic 2023-24: L'assignatura optativa d'Empresa Familiar s'ha impartit en quatre graus

universitaris: el grau d'Administració d'Empreses, el grau de Turisme i els dobles graus de Dret i Empresa i graus d'Administració d'Empreses i Turisme.

- Línies de recerca, projectes i resultats publicats en col·laboració amb altres entitats nacionals i internacionals sobre la temàtica dels grups d'empreses familiars, i generació de publicacions de ressò com «Family Firm productivity Growth in the Large European Economies», acceptada per la revista acadèmica d'impacte *Journal of Management*.
- Assistència a actes, seminaris i presentacions de caràcter nacional i internacional en el marc de la temàtica de la càtedra.
- www.fueib.org/ca/cbancamarch

● Càtedra de la Seu de Mallorca

Al llarg d'aquest curs, es va renovar el conveni de col·laboració entre la Catedral de Mallorca, la Universitat de les Illes Balears i la Fundació Universitat-Empresa de les Illes Balears, MP, per a la continuïtat de la Càtedra Seu de Mallorca. L'octubre de 2023 es va fer el nomenament del doctor Andreu Josep Villalonga Vidal com a nou director.

El suport de la Càtedra s'orienta, en aquest nou període, a la col·laboració editorial, la investigació competitiva i finançada, la divulgació científica, l'organització de programes de conferències, així com la col·laboració científica i acadèmica derivada de la transferència de resultats obtinguts a partir del model de gestió científicotècnic aplicat a la Seu.

- www.fueib.org/ca/catedra-seu

● Càtedra de Medi Ambient i Turisme de Capdepera

En relació amb la vessant mediambiental:

- S'ha continuat amb l'elaboració del Catàleg de Biodiversitat de Capdepera, en el qual es van incorporant de manera contínua noves dades amb la col·laboració dels informants. En aquest punt, s'ha de destacar l'existència d'una app (projecte Biodibal) que permet actualitzar la informació del catàleg, prèvia verificació per part dels especialistes de la UIB.
- S'han desenvolupat accions de formació (educació ambiental) a escoles i IES del municipi i actuacions d'educació ambiental adreçades al públic en general.

- S'ha elaborat una diagnosi mediambiental del municipi.
- S'ha revisat la informació que apareix als panells informatius sobre biodiversitat.

En relació amb la vessant turística:

- S'han realitzat cursos de formació al Centre Cap Vermell (Cala Ratjada), amb 20-30 participants en cada un dels cursos següents, adreçats a residents al municipi:
 - Curs de formació en Comercialització Hotelera.
 - Curs de formació en Comercialització i Gestió d'Habitatges de Lloguer Turístic.
 - Curs de formació en Màrqueting Digital i Xarxes Socials per a la Promoció Turística.
 - Curs de formació en MICE i Organització d'Esdeveniments.
- S'ha fet un estudi sobre el consum d'aigua per part dels turistes amb la utilització de comptadors d'aigua a les habitacions d'hotels (p. ex., la utilitat de cartells informatius, que és molt baixa) i també amb enquestes als mateixos turistes sobre el consum d'aigua, inclosos hàbits i necessitats.
- www.fueib.org/ca/capdepera

● **Càtedra d'Estudis Urbans**

La Càtedra d'Estudis Urbans neix el 2023 com una eina de col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i el Govern de les Illes Balears per la necessitat de generar debat, cercar respostes i obrir línies de recerca sobre processos urbans a les ciutats de les Illes Balears, com l'impacte que tenen activitats econòmiques (turisme i immobiliari sobretot) i fenòmens globals de naturalesa molt diversa a la ciutat: desigualtat urbana, gentrificació, empobriment, fragmentació, segregació, preu i accés a l'habitatge, etc.

En concret, es pretén abordar les nombroses relacions entre activitats turístiques i espais urbans, des de les polítiques sectorials turístiques, fins a les conseqüències de l'activitat turística en els processos sociourbans, ja que el turisme ha estat l'element principal en la construcció, l'evolució i les dinàmiques més recents de les ciutats de les Illes Balears.

L'objectiu principal de la Càtedra d'Estudis Urbans és desenvolupar iniciatives que fomentin la innovació, la formació i la recerca en temes urbans de les ciutats de les Illes Balears. Les activitats principals que s'han realitzat són:

- Cicle de conferències i seminaris.
 - Premis d'investigació sobre estudis de la ciutat i els processos urbans a les Illes Balears.
- www.fueib.org/ca/urbans

● Col·laboració Red Eléctrica de España (REE)-UIB

Els objectius principals d'aquesta aliança entre ambdues entitats són els següents:

- El foment de la recerca i la transferència de coneixement en l'àmbit mediambiental, energètic i de les noves tecnologies.
 - El compliment dels fins comuns que tenen encomanats l'empresa i la UIB.
 - Impulsar l'aprofitament dels recursos disponibles i promoure que hi hagi més eficàcia en la gestió.
 - Donar suport al desenvolupament científic i cultural i del progrés de les Illes Balears.
- www.fueib.org/ca/redelectrica

● Càtedra de la Insularitat

La Universitat de les Illes Balears i el Govern de les Illes Balears volen fomentar el desenvolupament d'iniciatives que promoguin la innovació, la formació i la recerca en temàtiques relacionades amb la insularitat. La Càtedra de la Insularitat neix el 2023 per la necessitat de generar, recopilar i analitzar informació relacionada amb les característiques particulars de la insularitat a les Illes Balears, amb l'objectiu d'informar i orientar de manera transversal les polítiques públiques, promoure'n el desenvolupament sostenible i millorar la qualitat de vida dels habitants. Alhora, que siguin les Illes Balears l'avançada per altres illes europees.

Les activitats principals que s'han executat són les següents:

- Conferències i seminaris (tant presencials com en línia) relacionats amb la temàtica de la càtedra, inclosa la perspectiva insular però també europea, amb la participació de ponents referents en l'àmbit de la Càtedra, com el Dr. Godfrey Baldacchino (Universitat de Malta).
- Reunions amb la Comissió CPMR-Islands (UE), així com participació com a Càtedra-UIB en els projectes: EUNlcoast, RED RETI, Interreg Islas (coordinat per Açores), fòrums CIVINET i ISLANDS OF EUROPE II INTERCULTURAL.
- Estudi bibliomètric de la investigació en insularitat. Clusterització.
- Desenvolupament del Visor Cartogràfic i GeoDashboard per a regions insulars a la Unió Europea.

- www.fueib.org/ca/insularitat

● **Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere**

La Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere és una eina de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i la Universitat de les Illes Balears que s'ha renovat durant l'any 2024.

Aquesta col·laboració té la finalitat d'impulsar iniciatives per avançar a fer efectiu el dret a la igualtat real entre dones i homes. El conveni es fonamenta en els principis de col·laboració, coordinació i cooperació entre administracions que estableix la Llei 11/2016, d'igualtat de dones i homes, amb l'objectiu de garantir la igualtat entre dones i homes i l'eliminació dels obstacles que la dificulten. En el marc de la Càtedra, s'han dut a terme, entre d'altres, les actuacions següents:

- Activitats formatives i divulgatives sobre polítiques d'igualtat i violència de gènere adreçades a alumnes de la UIB i a la societat en general.
- Activitats de sensibilització per treballar la prevenció de les violències masclistes adreçades a alumnes de les Illes Balears i a la societat en general. S'hi inclouen campanyes, jornades, cursos i tallers.